
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- De CSU wil dat het Duits verankerd wordt in de Duitse grondwet.

Bron: Deutsche Welle, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1318-537>

- Het Frans speelde bij de Olympische Spelen in Turijn slechts een marginale rol.

Bron: Nouvel Observateur, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1319-537>

- De naam 'Unicorn' van de Nederlandse missie naar Afghanistan wordt gewijzigd vanwege mogelijke homoseksuele connotaties.

Bron: Elsevier, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1320-537>

2. Taaltip: 'de/het speerpunt'

In de letterlijke betekenis '(de) punt van een speer' is 'speerpunt' een de-woord; we spreken immers van 'de punt' als we 'scherp uiteinde, spits'

bedoelen. Maar 'speerpunt' heeft ook een figuurlijke betekenis: 'leidend element, kwestie met veel prioriteit', zoals in de zin 'Winst maken is de/het speerpunt van ons beleid.' In die betekenis (die een stuk nieuwer is) gaat de voorkeur steeds meer uit naar 'het speerpunt'. Dat sluit aan bij bestaande combinaties als 'agendapunt', 'hoofdpunt', 'aandachtspunt', 'punt van overweging' en 'een gevoelig punt': daarin betekent 'punt' zoveel als 'kwestie, zaak' of 'onderdeel, item', en dan is het een het-woord.

Vreemd genoeg is in veel recente woordenboeken 'het speerpunt' niet opgenomen. Een positieve uitzondering is het Praktijkwoordenboek Nederlands van Van Dale, dat bij deze betekenis "speerpunt [de, het]" vermeldt.

Een enigszins vergelijkbaar geval is 'de/het mespunt'. Strikt genomen zouden we 'de mespunt' moeten zeggen, omdat het gaat om 'de punt van een mes', maar 'het mespunt' is - als hoeveelheidsaanduiding - de gebruikelijkste vorm: 'Voeg het mespunt zout toe.'

3. Extra: eenlettergrepige Robinson Crusoe

Mary Godolphin (1723-1764) was een Engelse pionier van het alfabetiseringsonderwijs voor volwassenen. Ze schreef klassiekers als 'Robinson Crusoe', 'The Pilgrim's Progress' en 'The Swiss Family Robinson' in eenlettergrepig Engels ("I was born at York on the first of March in the sixth year of the reign of King Charles the First"). Die vertalingen staan nu op internet.

Bron: BoingBoing, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1321-537>

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>.

van Dale **OnzeTaal**